

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

PREDMET: Prijedlog Zakona o dopuni Zakona o državnom odvjetništvu

Veza: Pismo Hrvatskog sabora, Klase: 701-01/13-01/01, Urbroj: 65-13-03 od 24. siječnja 2014.godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskog sabora (Narodne novine, broj 81/2013), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu Zakona o dopuni Zakona o državnom odvjetništvu (predlagatelj: Klub zastupnika HDSSB-a), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Prijedlogom Zakona o dopuni Zakona o državnom odvjetništvu predlagatelja Kluba zastupnika HDSSB-a predlaže se dopuna članka 93. Zakona, na način da se broj mandata Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske ograniči tako da se u navedeni članak doda novi stavak 2. kojim se propisuje da ista osoba može najviše dva puta uzastopce biti birana (imenovana) za Glavnog državnog odvjetnika, Vlada Republike Hrvatske očituje se kako slijedi:

Ustav Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 56/90, 135/97, 8/98, 113/2000, 124/2000, 28/2001, 55/2001, 76/2010, 85/2010 - pročišćeni tekst i 5/2014 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) u članku 125. stavku 2. propisuje trajanje mandata i postupak imenovanja Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske. Navedenom je odredbom propisano da Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske na vrijeme od četiri godine imenuje Hrvatski sabor, na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, uz prethodno mišljenje nadležnog odbora Hrvatskog sabora.

Navedene ustavne odredbe dalje su razrađene odredbama članaka 92. i 93. te članka 95. stavka 1. Zakona o državnom odvjetništvu (Narodne novine, br. 76/2009, 153/2009, 116/2010, 145/2010, 57/2011, 130/2011, 72/2013 i 148/2013).

S obzirom na načelo ustavnosti iz članka 5. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske svaka razrada nekog ustavnopravnog pitanja zakonskim odredbama mora biti u okvirima ustavnopravnog uređenja.

Vlada Republike Hrvatske razmotrit će mogućnost uvrštavanja zakonskog rješenja kojim se broj mandata ograničava koji ista osoba može obnašati kao Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske u Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnom odvjetništvu u sklopu predstojećih sveobuhvatnih izmjena zakonodavnog okvira u projektu reorganizacije pravosudnog sustava u Republici Hrvatskoj.

PREDSJEDNIK
Zoran Milanović

HRVATSKI SABOR

KLASA: 701-01/13-01/01
URRBOJ: 65-13-03

Zagreb, 24. siječnja 2013.

P.Z. br. 255

50 — VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Primljeno:	01-04-2014		
Klasifikacijska oznaka:	022-03/14-12/08		Org. jed. 10351
Uredžbeni broj:	65-14-01		Pril. 2 Vrij. —

09

VLADI REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 137. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem, radi davanja mišljenja, *Prijedlog zakona o dopuni Zakona o državnom odvjetništvu*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavio Klub zastupnika HDSSB-a, aktom od 23. siječnja 2013. godine.

PREDSJEDNIK

Josip Leko

25-01-2013

P.Z. br. 255

HRVATSKI SABOR
Klub zastupnika HDSSB-a

Zagreb, 23. siječnja 2013.

REPUBLIKA HRVATSKA	
65 - HRVATSKI SABOR	
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6	
Primljeno:	24-01-2013
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.
401-01/13-01/01	65
Uredbeni broj:	Pril. Vrij.
6532-13-13-01	1 -

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA**Predmet: Prijedlog Zakona o dopuni Zakona o državnom odvjetništvu**

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske „Narodne novine“ 85/2010 – pročišćeni tekst i članka 128. i 129. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, 2/2002- pročišćeni tekst, 41/2002, 9/2003, 58/2004, 69/2007, 39/2008, 86/2008 i 81/2012.) Klub zastupnika HDSSB-a podnosi Prijedlog Zakona o dopuni Zakona o državnom odvjetništvu.

Sukladno članku 135. stavak 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora za izvjestitelje koji će na sjednici Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela obrazložiti Prijedlog Zakona o dopuni Zakona o državnom odvjetništvu određuju se u ime predlagatelja zastupnici mr. sc. Josip Salapić i Dinko Burić, dr. med.

PREDSJEDNIK
KLUBA ZASTUPNIKA HDSSB-a

Dinko Burić, dr. med.

KLUB ZASTUPNIKA HDSSB-a

**PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI
ZAKONA O DRŽAVNOM ODVJETNIŠTVU**

Zagreb, siječanj 2013.

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O DRŽAVNOM ODVJETNIŠTVU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o dopuni Zakona o državnom odvjetništvu nalazi se u odredbama članka 125. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010. - pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA TREBA UREDITI ZAKONOM I POSLJEDICE DONOŠENJA ZAKONA

Zakon o državnom odvjetništvu donesen je 2009. godine. Nakon toga donijeto je još pet izmjena i dopuna Zakona o državnom odvjetništvu, (Narodne novine, br. 76/09, 153/09, 116/10, 145/10, 57/11 i 130/11).

Nužno je izmijeniti pojedine odredbe Zakona o državnom odvjetništvu u dijelu koji se odnosi na trajanje mandata Glavnog državnog odvjetnika (članak 93. Zakona o državnom odvjetništvu). Naime, s obzirom na dugotrajnost mandata glavnog državnog odvjetnika može se zaključiti kako opisani način uređenja bitno utječe na neovisnost i samostalnost u njegovom radu. Status u pogledu imenovanja i razrješenja te trajanja mandata Glavnog državnog odvjetnika je u isključivoj nadležnosti državnih institucija (političke vlasti), odnosno nositelja političke vlasti. Pri tome, ista vlast ima mogućnost utjecaja na državno odvjetništvo, jer Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske Hrvatskom saboru predlaže Vlada Republike Hrvatske (čl. 125. st. 2. Ustava RH). Štoviše, Glavni državni odvjetnik RH pri obavljanju glavne dužnosti u kaznenom postupku, a to je progon počinitelja kaznenih djela, može biti izložen neizravnim političkim pritiscima nositelja političke vlasti ili doći u poziciju u kojoj ne može obavljati svoju funkciju zbog političkih pritisaka i činjenice da njegov izbor i rad neizravno ovisi o navedenoj političkoj eliti. Ograničavanje mandata Glavnog državnog odvjetnika ima za osnovni *ratio* onemogućiti koncentraciju moći koja je podložna pritiscima, dnevnopolitičkim zbivanjima i postupcima koji sugeriraju arbitrarno, selektivno i iznimno diskrecijsko postupanje u pogledu progona počinitelja kaznenih djela. Štoviše, ograničavanjem mandata na najviše dva uzastopna mandata i na psihološkoj razini od imenovanih osoba zahtjeva obavljanja mandata na način koji podrazumijeva operativno i na zakonu utemeljeno djelovanje lišeno političkih i drugih utjecaja, jer se uspješnost promatra i ocjenjuje u jasno definiranom trajanju od jednoga, odnosno najviše dva uzastopna mandata.

Prema Ustavu RH "državno odvjetništvo je samostalno i neovisno pravosudno tijelo". Takav položaj potreban je, jer je državno odvjetništvo *in te alia* „čuvar zakona“. Glavni državni odvjetnik stoga mora prosuđivati o postojanju zakonskih uvjeta za

pokretanje i podržavanje kaznenog progona po kriterijima struke i lišen svakog dnevno-političkog utjecaja ili potrebe.

Iz rečenoga slijedi kako Državno odvjetništvo odnosno Glavni državni odvjetnik mora biti objektivan i nepristran, a to opet može biti samo ako u svome radu samostalan i neovisan, posebice u kontekstu odnosa prema državnim tijelima izvršne vlasti.

Osnovna promjena odnosila bi se stoga na ograničavanje mandata Glavnog državnog odvjetnika, koji se imenuje na vrijeme od četiri godine, i na maksimalno dva uzastopna mandata.

Odredbom čl. 125. st. 2. Ustava RH precizira se kako Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske na vrijeme od četiri godine imenuje Hrvatski sabor, na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, i uz prethodno mišljenje nadležnog odbora Hrvatskog sabora. Nakon isteka vremena na koje je imenovan, Glavni državni odvjetnik može biti ponovno imenovan na istu dužnost (čl. 93. st. 1. ZDO). No ako ne bude ponovno imenovan na istu dužnost ili je razriješen na vlastiti zahtjev, nastavlja raditi kao zamjenik u Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske (čl. 93. st. 2. ZDO). Za glavnog državnog odvjetnika može se imenovati osoba koja ispunjava opće i posebne uvjete za imenovanje za zamjenika u Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske (čl. 92. ZDO).

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2013. godinu nije potrebno osigurati dodatna sredstva.

IV. TEKST PRIJEDLOGA DOPUNE ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O DRŽAVNOM ODVJETNIŠTVU

Članak 1.

U Zakonu o državnom odvjetništvu (Narodne novine, br. 76/09, 153/09, 116/10, 145/10, 57/11 i 130/11) u članku 93., iza stavka 1., dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Ista osoba ne može biti birana za Glavnog državnog odvjetnika više od dva puta uzastopno.“

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz Članak 1.

Navedeno ograničenje mandata glavnog državnog odvjetnika predlažemo s obzirom na specifičnost poslova koje obavlja Glavni državni odvjetnik u kaznenom postupku - progon počinitelja kaznenih djela, a u skladu s Ustavom i zakonom. Politička vlast ima mogućnost utjecaja na Državno odvjetništvo, jer Glavnog državnog odvjetnika RH Hrvatskom saboru predlaže Vlada RH.

Ograničavanje mandata Glavnog državnog odvjetnika ima za osnovni *ratio* onemogućiti koncentraciju moći koja je podložna pritiscima, dnevnopolitičkim zbivanjima i postupcima koji sugeriraju arbitrarno, selektivno i iznimno diskrecijsko postupanje u pogledu progona počinitelja kaznenih djela. Štoviše, ograničavanje mandata na najviše dva uzastopna mandata i na psihološkoj razini od imenovanih osoba zahtjeva obavljanja poslova na način koji podrazumijeva operativno i na zakonu utemeljeno djelovanje lišeno političkih i drugih utjecaja, jer se uspješnost promatra i ocjenjuje u jasno definiranom trajanju od jednoga, odnosno najviše dva uzastopna mandata. Suprotna rješenja omogućuju poslušnički odnos, u kojemu rad Glavnog državnog odvjetnika RH može biti izložen pritiscima i rezultirati neučinkovitošću rada, jer se uspješnost mandata može mjeriti u iznimno dugom vremenskom periodu i rezultirati odgodama progona ili njihovim zlorabama u političke i druge svrhe. Ograničavanje mandata stoga treba pridonijeti učinkovitijem radu, lišenom utjecaja, i s jasnom namjerom da se u vremenski jasno i maksimalno definiranom okviru ocjenjuje uspješnost neovisnog tijela zaslužnog za kazneni progon.

Uz Članak 2.

Navedenim člankom propisuje stupanje na snagu ovog Zakona.

V. TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

(Narodne novine, broj br. 76/09, 153/09, 116/10, 145/10, 57/11 i 130/11)

Članak 93.

(1) Glavnoga državnog odvjetnika imenuje na vrijeme od četiri godine Hrvatski sabor, na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, uz prethodno mišljenje Odbora za pravosuđe Hrvatskoga sabora i po isteku tog vremena može biti ponovno imenovan na istu dužnost.

(2) Ako Glavni državni odvjetnik ne bude ponovno imenovan na istu dužnost ili je razriješen, nastavlja raditi kao zamjenik državnog odvjetnika u Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.